

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dotxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE-CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIÀ :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA.-Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

El català, llengua estrangera

La prohibició de parlar per telèfon en català. - ¿Es tracta d'una equivocada interpretació? - Lo que en diu la premsa de Barcelona

Exactament lo mateix que ocorregué a un amic nostre a l'anar a tindre una conferència telefònica i a qui se pretengué obligar a que ho fes en castellà, ha ocorregut a Barcelona i altres punts de Catalunya quelcom semblant a ciutadans que pretenien tindre alguna conferència en català, essent-los-hi prohibit. Per aquest motiu, alguns confrares de Barcelona s'ocupen de la mida d'excepció presa amb el català considerant-lo idioma estranger als efectes d'una disposició emanada del Govern; essent interessant conèixer les opinions de «El Poble Català», «La Publicidad» i «La Veu de Catalunya», els textos de les quals ens complavem en reproduir seguidament.

De «El Poble Català»:

«La censura telegràfica que s'exerceix a la península, ha produït una mesura prohibitiva de l'expedició de despatxos redactats en llengua estrangera, perquè en algunes de aquestes parles es trasmeteixen notícies sobre el moviment de naus en els ports d'Espanya.

Així com és natural entre nosaltres ha ocasionat un excés de zel que si bé no ens pot dur un conflicte internacional, podria girar una guerra civil a poc que els catalans ens enquimeressim.

Per què és el cas que en la prohibició de referència s'hi enclou la llengua catalana, que per la major part dels espanyols és tan estranya i estrangera com la xina per citar un exemple.

Una vegada encara a Madrid han fet un treball de separació i han aprofitat l'anomalia de la guerra per a inferir un nou i terrible insult a Catalunya i a la seva parla.

Per molt neutrals que siguem, hem de considerar aquest nou cas de catalanofobia com un motiu de rompiment entre nosaltres i el centre de la nació espanyola.

No dubtem de cap manera que la Lliga ho entendrà així i En Cambó no desapropiatarà la magnífica ocasió que se li presenta de donar a llum un altre altíssim document parlamentari.

De «La Publicidad»:

«En un país com el nostre, en el que lo normal es la anomalia, no debe extrañarnos ningún desafuero.

De tal puede calificarse la disposición

tomada por el Gobierno de interceptar todas las conferencias telefónicas en las que se emplee el idioma catalán.

¿Motivos? Muy sencillos: habiéndose acordado que no se hable por teléfono en idiomas extranjeros para dificultar la acción de los espías alemanes o germanizados en la notificación de entradas salidas, situaciones y cargamentos de buques, se ha incluido el catalán entre los idiomas extranjeros.

Si no fuera muy deplorable para España y para la administración pública, que España tolera con verdadera resignación, el caso sería de los más risibles; más por la torpeza que revela, que por la trascendencia que pueda tener.

Los que han dicho siempre que Cataluña era separatista, que los catalanes querían desintegrarse de España, digan ahora quiénes son los únicos y verdaderos separatistas. ¿No son, acaso, los ineptos ministros, los torpes gobernantes que, sin más ni más, declaran extranjera una lengua viva nacional, que hablan tres grandes regiones españolas, que forman un total de ocho provincias, con varios millones de habitantes, ciudadanos españoles, y que abarcan un área importantísima en el territorio nacional?

¿No es vergonzosa esta disposición? ¿Es este el medio más adecuado al estrechamiento de los lazos de cordialidad, de los vínculos políticos entre Cataluña y Castilla?

Es preciso que esta disposición, tan mal orientada, se rectifique. Es preciso que la conversación en catalán vuelva a ser admitida en las conferencias telefónicas. No se concibe que el Gobierno quiera desgajar del tronco nacional la rama más vigorosa, pues eso parece la declaración de que nuestra lengua debe considerarse como extranjera.

¿Existe, acaso, una ley suficientemente draconiana que prohiba en absoluto el empleo del idioma catalán? Luego ¿cómo puede ser el catalán una lengua extranjera?

El ministro que ha dictado esta disposición ha cometido queriendo o sin querer un delito de lesa patria. Para cuándo, señores fiscales, la aplicación de los códigos y para cuándo la famosa ley de jurisdicciones?

Una manifestación separatista en las

Ramblas sería juzgada y castigada severamente. En cambio, si esta manifestación viene de la Puerta del Sol, lejos de ser sometida a la misma sanción legal, se deja pasar sin protesta y aún es posible que sea celebrada por muchos jocosamente.

Porque tanto puede existir el separatismo de la periferia con respecto al centro, como en el centro con respecto a la periferia. Lo que ocurre es que el primero sólo existe en la fantasía de los que lo combaten, porque para ellos es una plataforma y un arma de dos filos, y en cambio el segundo es una realidad, como lo prueban los hechos, bastante elocuentes, que acabamos de comentar.

Finalmente, para poner más relieve lo absurdo de la disposición de nuestro Gobierno, será oportuno consignar que en Francia, país beligerante y en el cual rige la previa censura, a petición del diputado por los Pirineos Orientales, nuestro ilustre amigo M. Brousse, y en atención a que el catalán se habla en una pequeña parte del territorio de la República, se autorizó su empleo telefónico y telegráficamente.

De «La Veu de Catalunya»:

«Ans d'ahir rebérem la visita d'algunes persones que estaven soliviantades per allò que els havia passat al voler posar-se en comunicació, telefònicament, amb llurs famílies residents a altres pobles de Catalunya.

No se'ls permetia parlar en català per telèfon. Cada vegada que provaven de fer-ho se'ls interrompia la comunicació i l'«empleat del quadre» els advertia que, cumplint ordres superiors, les comunicacions telefòniques no podien fer-se més que en llengua espanyola.

Els que volien comunicar-se per telèfon, parlant, naturalment, amb llurs famílies, com els parlen quan els tenen a la vora, arguïen a l'«interrupcion» que parlant en català, la llengua que parla tot el poble de Catalunya, i essent Catalunya a Espanya entenien parlar una llengua espanyola. Al menys els catalans així ho entenem: que Catalunya és a Espanya i que la llengua que es parla a Catalunya és espanyola.

Si el Govern o algú dels seus representants, no ho entén així la responsabilitat de la declaració ha de recaure sobre el qui la fa.

La indignació dels nostres visitants era justa i patriòtica.

Ens demanaven que féssim pública la desconsideració, la humiliació i el despreci que es feia a la nostra llengua al proscriure-la de la comunicació telefònica interurbana.

Nosaltres ens vàrem resistir: de moment ens semblà que podia haver-hi exageració, després convençuts de la certesa, pensàrem que podia haver-hi

una capciosa interpretació en l'«empleat», o bé que si l'ordre existia era de tal abstracció que no era possible que subsistís.

Ahí vam procurar fer una enquesta sobre aquesta qüestió i per conducte autoritzat podem fer públic el que si bé la interrupció de la comunicació en llengua catalana havia existit, era deguda a una mala interpretació de l'ordre rebuda, perquè aquesta es referia tan sols a les llengües estrangeres i no a les nacionals, entre les quals s'hi considera la catalana.

Per tant es poden fer en català les comunicacions telefòniques interurbanes.

Homenatge a En Jofre

FOMENT recull firmes per a l'album dedicat al Mariscal Jofre. Tots els qui vulguin retro al salvador de la França l'homenatge d'una firma, poden passar per aquesta Redacció.

Elecciones de diputados provinciales

Convocatoria

El Butlletí Oficial de la provincia, corresponent al dia d'abans d'ahir, publicava la següent convocatoria:

«En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 44 de la vigente ley provincial de 29 de Agosto de 1882 y de conformidad con lo prevenido en el 1.º del Real decreto de 19 de Junio de 1900 y en el 13 del Real decreto de Adaptación de 9 de Septiembre de 1909, convoco a elecciones ordinarias de diputados provinciales, en uso de las facultades que me confiere el artículo 59 de dicha ley, para el día 11 de Marzo próximo, en los distritos Tarragona-Vendrell, Valls-Monblanch, Reus y Tortosa-Roquetes, en este último para cubrir una vacante extraordinaria producida por defunción de don Marcelo Navarro, debiendo elegirse cuatro diputados por cada distrito en los de la ordinaria, votando los electores tres candidatos y uno en el de la extraordinaria. Estas elecciones se llevarán a efecto por el procedimiento señalado en la ley electoral de 8 de Agosto de 1907 y el Real decreto de Adaptación anterior.

El día 25 del actual se reunirán las Juntas municipales del Censo electoral en sesión pública para acordar la designación de adjuntos, que, en unión del presidente, han de constituir las Mesas electorales, en virtud a lo preve-

nido en el artículo 37 de dicha ley Electoral.

El domingo siguiente día 4 de Marzo próximo, como anterior a la elección, tendrá lugar la proclamación de candidatos ante la Junta provincial del Censo electoral, que se constituirá en sesión pública en la sala Audiencia, a las ocho de la mañana.

El jueves 8 de Marzo termina el plazo dentro el cual los candidatos proclamados pueden nombrar interventores y suplentes en la forma que prescribe el artículo 30 de la referida ley Electoral. En este día se constituirán las Mesas de cada Sección para recibir los talones de nombramientos de interventores y suplentes.

Tan pronto como termine la elección y se verifique el escrutinio en cada Colegio, se publicará inmediatamente por certificación que expondrán en la parte exterior de la entrada del edificio, remitiendo un duplicado de dicha certificación al presidente de la Junta central del Censo y otra tercera certificación al presidente de la Junta provincial.

En cuanto a las reclamaciones y protestas por los actos de la elección y del escrutinio general y las referentes también a reclamaciones generales posteriores, se tendrá muy en cuenta, además de lo prevenido en el art. 60 de la ley Electoral y 57 del Real decreto de 5 de noviembre de 1890, en armonía con el 12 del Real decreto de Adaptación ya citado de 9 de Septiembre de 1909 y la que disponen los artículos 52, 53 y 54 de la citada ley Provincial y respecto a las incompatibilidades o incapacidades, lo preceptuado en los artículos 36 y 38 de la misma ley, en relación con la Real orden de 21 de Noviembre de 1914.

Prevento a los señores alcaldes, demás autoridades i funcionarios públicos que, con arreglo al art. 69 de la ley Electoral, incurren en el delito de coacción electoral si promoviesen o cursaren expedientes gubernativos de denuncias, multas, atrasos de cuentas, propios, montes, pósitos o cualquiera otro ramo de la Administración, desde la publicación de esta convocatoria hasta terminada la elección.

En su virtud y por lo que a este Gobierno se refiere, quedan retiradas desde hoy y en suspenso cuantas comisiones, delegaciones de mi autoridad existían en los Ayuntamientos; también he de advertir que siendo obligatorio el voto para todo elector, con arreglo al art. 2.º de la repetida ley Electoral, incurrirán en la sanción que establece su art. 84 los que dejaren de emitirlo sin causa legítima que lo justifique.

Tarragona 22 de febrero de 1917.—
El gobernador, Zacarías Ayala.

Teatre Fortuny

Avui, dissapte

La grandiosa producció de la
CÆSAR FILM DE ROMA

FEDORA

Adaptació Cinematogràfica del célebre drama de Victorià Sordou

Notable interpretació de l'indiscutible mímica italiana
Francesca BERTINI
i dels notables artistes

Gustau Serena
i **Carles Benetti**

D'ELECCIONS

En altre lloc del present nombre publicuem la convocatòria a eleccions de Diputats provincials per al dia 11 del proper mes de març.

De manera que queda desvirtuat tot quant es permeté suposar «Las Circunstancias» sobre l'aplaçament de les eleccions, amb tanta ignorancia com mala fe. Els de «Las Circunstancias» que mai han tingut escrúpols quan s'ha tractat d'anar als seus fins per damunt de tota moral i conveniencia pública, creuen als demés capaços de lo que ells farien de tindre a la seva ma els ressorts del poder. Per això pretengueren veure en una senzill rectificació d'un error burocràtic, oficinesc, les males arts de la política posades en joc per a realitzar determinades combinacions amb fins electorals.

S'equivoquen els possibilistes de jutjar als demés com son ells. Encara hi ha classes, senyors, en la política!

Per aquesta nit hi ha anunciada al «Foment Republicà Nacionalista» una reunió general de socis per a tractar de les properes eleccions provincials.

No tenim perquè significar l'importancia d'aquesta reunió ni perquè encarrir l'assistència a la mateixa als nostres amics i correligionaris.

La data de les eleccions s'apropa i és precís pendre posicions i senyalar la conducta a seguir.

Aquest és l'objecte de la reunió d'avui en la qual es possible es proclamïn ja els candidats.

FOMENT espera el resultat d'aquesta reunió per a emprendre tot seguit la campanya electoral.

Els de «Las Circunstancias» han tornat a parlar en un solt migrat de les properes eleccions parcials de Diputats a Corts, per a dir que nosaltres, que FOMENT, ha començat la campanya electoral «actuando con todo descaro de monárquico» i que defensem «aunque» la candidatura de Nicolau i «de paso» iniciem «ya» nostres (?) «famosas campañas de difamación y escándalo».

Es veu que tenen l'epidermis molt fina els calumniadors empedernits de «Las Circunstancias» i que per altra part no's recorden ja de que ells han apoïat amb tot descaro i també a «aunque» a monárquics conservadors com Veciana i altres, inclús carlins i que entre els seus «consecuentes correligionarios» hi han ex-alcaldes de R. O. que exerciren en el passat bieni junt amb els seus regidors irrepúblicans i irrevolucionaris.

«Las Circunstancias» de donar la nova de les eleccions de diputats a Corts i exposar la creencia de que ningú disputaria la reelecció a Nicolau, en diu «actuar con todo descaro de monárquico» i apoïar a «aunque» a un candidat. Com també de comentar la qualificació de «breve» d'una acta de diputat, ne diu

difamació i escàndol, quan lo millor ens ho deixarem al tinter, car es pot comentar molt més durament que no ferem aquell concepte utilitari, de guany o lucre emés per «Las Circunstancias» sobre l'alta investidura de representant en Corts.

Pero «Las Circunstancias» té corrons d'ocasió i avui en posa un i demà un altre, fent-se el morigerat uns dies i altres batent el record dels despropòsits i les grolleries. I ahir li tocà el torn al del compungiment i modositat, dient çó que segueix: «Nosotros procuraremos no seguirle en tan escabroso y repugnante procedimiento»; i afegint: «Nos concretaremos a poner de manifiesto tan solo hechos, y si de los mismos resulta algo molesto para dicha publicación y sus hombres, que tomen tila que es lo mejor para calmar los nervios.»

De manera que «Las Circunstancias» es limitarà «a poner de manifiesto tan solo hechos». «Quins «hechos» serán aquests, confrare? Serán com els que han estat sempre: calumniadors, pures invencions, que després de desvirtuades i destruïdes amb proves, no heu tingut mai la noblesa de rectificar? Veurem fins on arriba la vostra gosadía; pero no cal que vos diguem que no som mancos, com ben reiteradament vos ho tenim provat.

Pel món del treball

LA VAGA DE SABADELL

La vaga s'ha generalitzat. Les fàbriques totalment parades son vint i el nombre de vaguistes arriba a uns set mil aproximadament.

Forces de la guardia civil i guardes de seguretat vigilen els punts cèntrics de la població, malgrat això un grup de vaguistes ha romput els cristalls del local on treballen les surcidores de peces de don Jaume Campmajó. Aquestes han abandonat el treball al migdia.

Fins ara no's veslluma cap aranjament. Els vaguistes, en general, guarden una actitud pacífica. Molts d'ells es passen el dia al camp.

En el miting celebrat darrerament tots els oradors es mostraren partidaris de continuar la vaga, i s'acordà invitar a les dones que encara treballen a secundar l'atur.

ALTRES VAGUES

Els 54 obrers de la fàbrica de don Joan Forasté, de Barcelona, que estaven en vaga, han arribat a un acord amb el patró i han tornat a la feina.

S'han declarat en vaga els obrers de la fàbrica d'estampats dels senyors Ponsá Germans, de Barcelona. Demanen cinc pessetes setmanals d'augment en els seus jornals.

En l'ebanisteria dels senyors Casas i Blanc, de Barcelona, no han entrat encara a treballar els operaris.

LA COOPERACIÓ

El Círcul socialista d'Eibar ha publicat el balanç del segon semestre de 1916.

Les vendes han ascendit a un total de 35.471'40 pessetes, deixant un benefici brut de 14.799'64 pessetes, quina

utilitat líquida és de 7.149'19 pessetes. El tant per cent de benefici brut és de 41'72, i el dels gastos sobre la venda 22'29.

El semestre corrent augura un resultat esplèndid, perquè l'instal·lació del café cooperatiu en la nova Casa del Poble ha triplicat el moviment de vendes.

La Cooperatiua obrera del mateix poble, per la seva part, ha realitzat vendes durant l'any 1916 per valor de 544.259'28 pessetes, o sigui un promig diari de 1.526'15 pessetes.

Ha obtingut un benefici brut de pessetes 50.350, que's reparteix en la forma següent:

Gastos generals, 21.250 pessetes; amortització, 2.000; propaganda, 1.000; dividendo als consumidors, 14000; participació als empleats, 2.100; i fondo de reserva, 10.000.

Secció Oficial

SUBASTA

Per acord del Consell de familia dels menors donya Celestina i don Ramón Bordes Escudé s'anuncia la venda en pública subasta de les dues sextes parts indivises d'una casa situada en aquesta ciutat, carrer Travessia de Sardá, número sis; quina subasta tindrà lloc en el despatx del Notari don Josep Loperena, carrer de Jesús, núm. 7, pral.; el dia 24 dels corrents i hora de les 11; trobant-se en dita Notaria els títuls de propietat i condicions per a la subasta.

EDICTE

Don. Bonaventura Domenech i Grau, president de la Junta municipal del Cens electoral de Reus,

Pel present, se fa saber: Que havent-se publicat en el Boletí Oficial extraordinari corresponent al dia d'ahir, la convocatòria per a les eleccions ordinaries de Diputats provincials, que deurán celebrar-se el diumenge dia 11 de març pròxim, s'han fet exposar al públic, en compliment de la llei, en les portes dels locals designats per a Col·legis electorals, les llistes definitives d'electors, que porten la fetxa de 28 agost de 1916, quina publicació es mantindrà fins que hagi acabat l'elecció.

Aiximateix, se fa saber: Que el diumenge pròxim, dia 25 dels corrents, a les dotze del matí, se reunirà aquesta Junta Municipal del Cens, en sessió pública, en les Cases Consistorials, per a procedir, també en compliment de la llei, a la designació de dos Adjunts i dos Suplents per a cada Secció, quins, en unió dels Presidents respectius, que oportunament foren ja nomenats per aquesta Junta, i dels interventors que nomenin els candidats si fan ús d'aquest dret, constituirán les Meses electorals d'aquet terme municipal el citat dia de l'elecció.

Tot lo que's fa públic, per a general coneixement del cos electoral i als efectes de lo previngut en els articles 19 i 37 de la llei electoral de 8 d'agost de 1907 i demés disposicions vigents.

Reus 23 de febrer de 1917.—El president, B. Domenech i Grau.—El secretari, Estanislau Roca.

Informació

Escuela de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°	755.2	756.3
TERMOMETRE	Màxima Sol.	18.5
	Ombra.	16.3
PSICRÒMETRE	Mínima Sol.	5.5
	Ombra.	5.5
HUMIDITAT RELATIVA DE L'AIRE	Term. seca.	11.2
	Idem humit.	8.3
ANEMÒMETRE	Velocitat del vent.	67.8
	Direcció del vent.	SE.
PLUVIÒMETRE	Velocitat del vent.	179.
	Pluviómetre.	3.0
EVAPORIMETRE	Pluviómetre.	2.5
	Evaporimetre.	0.7
ESTAT DEL CEL	Núvol	Colo.

Foment Republicà Nacionalista

Se convoca als senyors socis a reunió general extraordinaria per al dissabte proper, dia 24 del corrent, a les nou de la nit, per a tractar de les properes eleccions de diputats provincials.

Si no's reuneix nombre suficient de senyors socis a l'hora indicada, se celebrarà la reunió de segona convocatòria una hora més tart.

Reus 20 de febrer de 1917.—P. A. del C. D.—El secretari, M. Domingo.

En la sessió que l'Ajuntament celebrà ahir, la minoria conservadora declarà que quedava constituïda en minoria, trencant des d'aquell moment tots els compromisos que pogués tindre amb la Patriòtica.

Amb aqueix motiu, es promogué un llarc debat en el que hi intervingueren vâris senyors regidors, i de quin debat en donarem compte en la ressenya que de la mentada sessió publicarem en la propera edició.

Els salons de Ca la Ciutat estaven plens de públic avit d'escoltar aqueix interessant debat, que marca una fita en la nostra actuació política al front del govern de la ciutat.

Nostre entitat política estava concorregudíssima comentant amb satisfacció el resultat de la sessió d'ahir.

Entre'ls elements més interessats en les gestions que's porten a terme a prop de la Companyia dels ferrocarrils del Nord, per a que sigui reposat el tren-tramvia que per a aquesta ciutat sortia de Tarragona a les 12'17, s'hi compta nostre distingit company el president de la Diputació don Ramón Vidiella, qui ahir ens manifestà que degut a les gestions realitzades hi ha l'impressió de que dit tren serà reposat dintre breu plaç.

L'organització de les funcions de beneficencia que han de tindre lloc en el Teatre del Centre de Lectura, corre a carreg de les distingides Senyorettes del Roper de l'Associació Reusenca de Caritat, les quals se mostren esperençadíssimes del resultat de la seva ges-

tió perquè, tot just iniciada, han pogut abonar la major part de les llotges de platea i de primer pis, tenint la certesa de que no ha de quedar una sola localitat desocupada.

Les funcions de referència, tindrán lloc els dimars de Quaresma, excepte la primera, que se celebrarà el proper diilluns en atenció a que el dia següent debuta la Companyia de sarzuela en el Teatre Fortuny.

En obsequi a les simpàtiques damiseles que assisteixen a les festes recreatives que se celebren en nostra entitat política, la Joventut Nacionalista Republicana ha organitzat per a demà a la nit un gran ball, en el que a dites damiseles se'ls farà el present d'una artística «pinyatà», com a record del Carnaval que acaba de finir.

El programa de ballables anirà a càrrec de l'aplaudida Banda Municipal.

El dia 25 del corrent se celebrarà la Festa de l'Arbre en el poble de Vilavert i el dia 8 d'abril en el de Batea.

En les sessions que com de costum se donaran avui en el Kursaal de Reus, hi treballarà el celebrat duet italo-espanyol «Les Doretta».

El programa de cine el compondran les interessants pel·lícules «La tragedia d'un rei», «Actualitats Gaumont» i altres.

El governador civil dirigeix una nova circular als alcaldes dels pobles d'aquesta provincia, ordenant-los que envïin en el terme de tres dies les relacions jurades de les farines magatzemades i existents en les fàbriques, relacionant per separat els demés articles de consum.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Ens encarreguem de la agregació de Cupons als Títuls del Deute Exterior 4 per 100, mitjansant la comissió del mig per mil.

Avui al Teatre Fortuny s'hi projectarà la grandiosa obra cinematogràfica editada per la célebre manufactura Caesar Film, de Roma, segons el drama del genial escriptor francès V. Sardou, «Fedora», interpretat per la eminent actriu italiana Francesca Bertini.

Tots els periòdics de les poblacions on s'ha projectat n'han fet grans elogis d'aquesta hermosa cinta. Es de creure per tant, que al Teatre Fortuny hi acudirán tots els aimants de les belleses artístiques.

TEATRE CENTRE DE LECTURA

Gran Companyia de Declamació VIÑAS-MESTRES

Debut demà diumenge.—FUNCIONS TARDA I NIT
Segueix obert l'abonament i es rebent encàrrecs en la Consorçia del Centre

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRIAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transeorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON — CATÀLEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

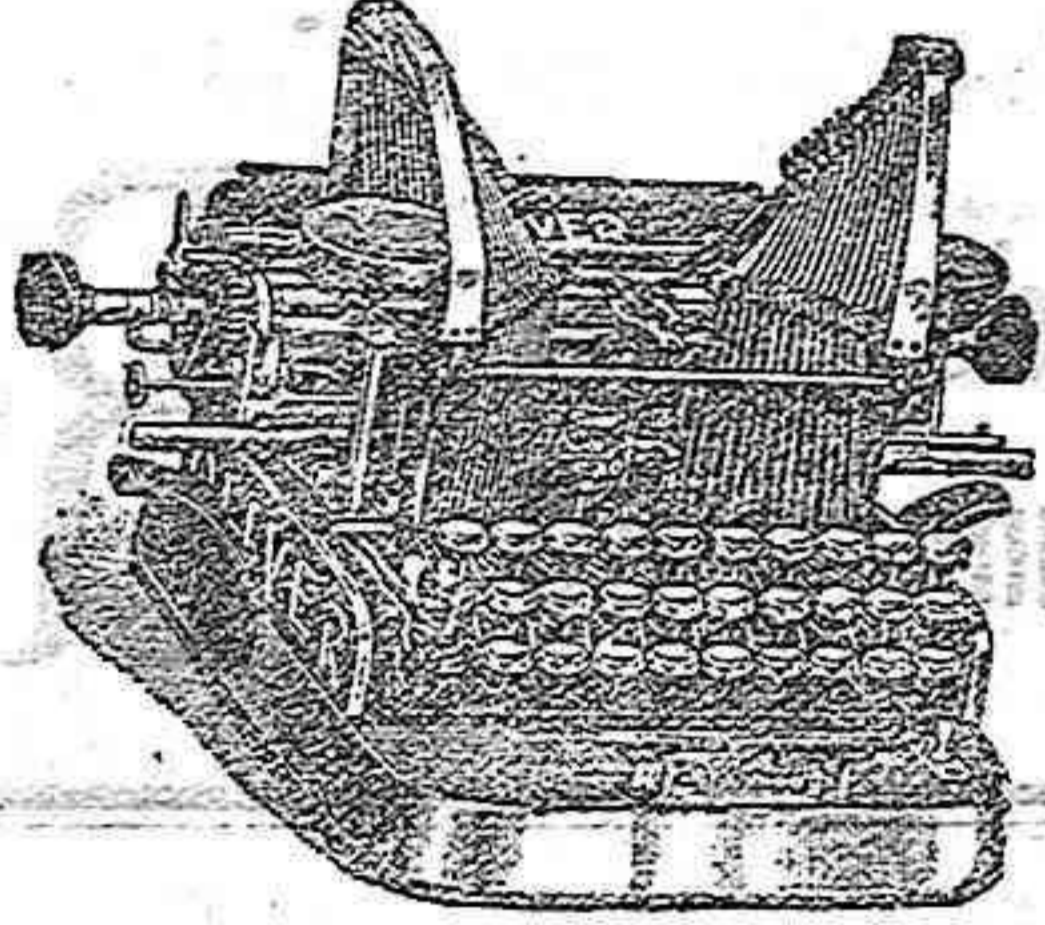
De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Depòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Desperadors des de 2'90 pesetes

PER 500 i 550 PESSETES màquines d'escriure de totes les marques

Màquines

usades des de
50 pesetes

Accessoris

per a tots
els sistemes

**ESTEVEMASSAGUÉ.-Representant
REUS - Carrer de Sant Llorenç, 8, tercer.- REUS**

Ferrocarrils

Servei de trens que reigeix
des de ler. de juliol de 1915

DE REUS A BARCELONA

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m
» Vilafranca; » 9'38
» 7'25 » » 9'23 e
» 8'49 » » 13'27 m
» 14'13 » » 17'42 c
» 17'16 » Vilanova » 21'44 o
» Vilafranca » 20'37
» 21'25 » » 23'28 r

DE BARCELONA A REUS

Surt 5'26 (trasb. Roda); arriba 9'23 m
» 8'33 » » 10'36 r
» 9'20 » » 12'47 c
» 13'00 » » 16'15 o
» 15'23 » » 19'24 m
» 19'49 » » 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

» 12'54 » » 13'24
» 9'56 » » 10'30 m
» 14'30 » » 15'00 m
» 18'80 » » 18'35 c
» 20'50 » » 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Surt 7'35 » arriba 8'10 c
» 9'10 » » 9'50
» 16'35 » » 17'14 m
» 19'25 » » 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Surt 7'17 » arriba 10'37 m
» 10'41 » » 11'19 » 11'14 r
» 13'17 » » 14'24 » 14'58 c
» 16'30 » » 18'57 » 19'47 m
» 19'49 » » 21'11 » 21'47 m
» 22'01 » » » 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Surt 6'13 » arriba 7'17 e
» 6'30 » surt 7'42 » 8'39 m
» 7'01 » » 8'43 » 10'19 m
» 12'17 » » 13'11 » 14'03 e
» 17'27 » » 19'12 » 20'59 m
» 20'14 » » 20'48 » 21'20 m

DE REUS A LLEIDA

Surt 8'22 » arriba 11'22 c
» 13'35 » » 20'50 m
» 17'59 » » 22'13 m
» 20'30 » » » 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Surt 5'30 » arriba 9'46 m
» 8'29 » » 12'29 m
» 11'56 » » 20'17
» 15' » » » 17'58 c

LÍNIA DE VALENCIA

Surten de Salou per a Valencia
6'11—(fins a Benicarló)—9'18—11'15—
17'07—(fins a Benicarló)—0'02.

Arriben a Salou de Valencia

4'19—9'17—(procedent de Benicarló)—
15'45—18'38.

Llibertat de servei d'Àfrica mitjansant la Substitució-permuta

Contractació abans del sorteig dels minyons allistats per al reemplaç de 1917
Preu: **275 pesetes**

Amb aquesta classe de segur, en el que l'important casa de don Manuel Castanera, únic concessionari que fou de l'Estat en la recluta de voluntaris amb premi per a Àfrica, ofereix als interessats quantes garanties i seguretats són necessàries, no fa falta per a lliurar-se de servir a l'Àfrica acullir-se als beneficis de la Quota militar, puig amb la petita quantitat que costa la contracta, es lliuren de les importants sumes i emoluments a desemborsar, com són, ademés de la quota, vestuari, correages, manutenció, cavall, gastos de viatges, etc., etc., sols compatibles per a famílies molt adinerades. La contractació per als de l'actual reemplaç queda tancada el 15 de l'actual per lo qual els interessats deuen apressurar-se a verificar-la. Representant autoritzat en aquesta regió: SILVANO GIL FÉREZ, Plaça de la Sang, 4, pral., on deuen dirigir-se els interessats. Nota: En aquesta casa s'admeten substituïts voluntaris amb premi per a servir a l'Àfrica i es resolen tota classe de consultes relacionades amb assumptes de quintes.

A la recreativa societat «La Palma» s'ha organitzat per a demà la nit un gran ball anomenat de «pinyates».

La Companyia dels ferrocarrils del Nord ha adquirit quaranta locomotores en els Estats Units pel preu de onze milions de pesetes.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

TEMPORADA DE QUARESMA
Companyia d'òpera i sardana dirigida pel primer actor Ferrán Vallejo i el mestre Marian Amat

Figurant-hi les primeres tiples: Mercé Salas, Julià García i Pilar Saturnini

Debut, el dimarts 27 de febrer de 1917

LLISTA DE LA COMPANYIA

Primer actor i director, Ferrán Vallejo; Mestre director i concertador, Marian Amat; primeres tiples cantants, Mercedes Salas, Julià García, Maria Roig; primeres tiples còmiques, Pilar Saturnini i Ampar Saturnini; altres tiples, Isabel Castelló, Honorata Criado i Aurelia Yeste; característica, Pilar Villanueva; primers actors, Ferrán Vallejo i Ramón Abolafia; barítons, Francisco Arias i Manuel M. Eceiza; tenor, Manuel Lopetegui; tenor còmic, Rodolf Blanca; característics, Ricard Pujadas i Nicolau Bergon; actor genèric, Manuel Zori; partiquins, Adolf Sánchez i Antoni Francisco; apuntadors, Joan Solorzano i Francisco Cui; mestre de ball, Joaquim Blanca; parella de ball, Yeste Castelló.—20 choristes d'ambdós sexes.—24 professors d'orquestra.—Maquinista, Nicolau Les; Sastreia, Maria d'Haro; arxiu, Societat d'Autors; decorat, senyora viuda de Jopé Muñoz; perruqueria, Rosend Gullí; electricista, Josep Lozano; guardarroba, Antoni Marsal; representant, Anton Méndez.

Repertori.—Tot lo més selecte del antic i modern.

Abonament únic de 24 funcions; pagader en tres series de vuit funcions.

PREUS PER SERIE	
Palcos prosccnis de platea amb 4 entrades	110'— ptes.
Id. prosccnis 1. r pis amb 4 id.	90'— »
Id. prosccnis 2. r pis amb 4 id.	60'— »
Palcos platea amb 4 entrades.	80'— »
Palcos primer pis amb 4 id.	60'— »
Palcos segon pis amb 4 id.	40'— »
Sillo de platea amb entrada	10'— »
Butaca primer pis amb entrada	9'— »
Litneta segon pis amb entrada	8'— »
Entrada a localitat	6'— »

Sala Reus
Grans sessions de Cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Teatre del Centre de Lectura

TEMPORADA DE QUARESMA
Gran Companyia de Declamació dirigida pel primer actor en Joaquim Viñas i de la que'n forma part la actriu Srta. Ramona Mestres

Inauguració el diumenge 25 de febrer

PERSONAL ARTÍSTIC

Actrius.—Fornés, Josefina; Jofré, Concepció; Mestres, Ramona; Paricio, Assumpció; Riera, Carme.

Actors.—Balot, Artur; Bals, Francisco; Benet, Josep; Bové, Enric; Carratalá, Lluís; Gineste, t Emili; Puell, Josep; Pallach, Evarist; Tomás, Ramón; Viñas, Joaquim.

Sastreia, G. Riba.—Maquinaria, Carbonell i Alcaraz.—Electricista, J. Lozano.—Perruqueria, J. Viñas.—Decorat expofés den Josep Rocarol.

PREUS D'ABONAMENT

a 8 funcions en dies festius, que tindran lloc els dies 25 de febrer, 4, 11, 18, 19 i 25 de març i 8 d'abril

Llotja de platea amb 4 entrades 38 ptes. en el torn de nit i 28 en el de tarda.—Llotja de primer pis amb 4 entrades 26 pesetes en el torn de nit i 20 en el de tarda.—Butaca de platea amb entrada 6 ptes. en el torn de nit i 5 en el de tarda

Abonament a 5 funcions en dijous, que se celebraran el 1, 8, 15, 22 i 29 de març Llotja platea amb 4 entrades 20'— ptes. Llotja primer pis amb 4 id. 15'— »

Butaca de platea amb entrada 3'50 »

Avís.—Als que s'abonin a tots tres torns, se'ls farà una bonificació de 10 per roo sobre l'import total dels abonaments.

Queda obert l'abonament en la Consergeria del Centre.

Els dimarts se celebraran funcions especials, organitzades per l'Associació Reusenca de Caritat, a benefici de dita institució.

PREUS DIARIS

Nit Tarda	
Llotja de platea amb 4 entrades	6'— 4'—
» de primer pis amb 4 id.	4'50 3'—
Butaca de platea amb entrada	1'— 0'75
» circular amb id.	0'60 0'40
Devantera de grada amb id.	0'40 0'30
Entrada a llotja	0'35 0'25
» general	0'30 0'20

Tots els impostos a càrrec de l'empresa.
Kursaal
Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

TELEGRAMES

Madrid 23.

ELS FERROCARRILS SECUNDARIS. - EXPOSICIÓ RESPECTUOSA.

El marquès de Mochales ha entregat aquesta tarda al quefe del Govern la següent exposició:

«Reunits els senadors firmants coincideixen en exposar en els termes més respectuosos al Govern que veurien amb satisfacció que les Corts, abans de clausurar-se tinguessin ocasió de deixar definitivament aprovat el projecte de ferrocarrils secundaris.

Fem aquest prec respectuós per estimar que és de necessitat nacional dotar a la agricultura i a la industria de medis fàcils i econòmics de transport interior.»

Firmen l'exposició més de 50 senadors.

El comte de Romanones manifestà que per la forma discretíssima en que estava redactada la exposició no tenia inconvenient en suscriure-la.

REFORMES MILITARS

Prèguntat el ministre de la Guerra aprop del rumor de que'l dilluns es tancaríen les Corts, contestà que aquell dia pensava estar en el Congrés, discutint les reformes militars.

PEL CLERO RURAL

La comissió de Pressupostos del Congrés ha dictaminat favorablement el projecte de concessió d'un crèdit, per a augmentar la assignació del clero rural.

MES DELS FERROCARRILS SECUNDARIS

Els diputats interessats en l'aprovació del projecte de llei de ferrocarrils secundaris, presentaran al comte de Romanones, un missatge idéntic al que li han entregat els senadors.

INTERPEL·LACIÓ APLAÇADA

Ha sigut aplaçada fins al dissapte pròxim l'interpel·lació que el diputat per Tortosa tenia anunciada sobre nostra política al Marroc.

LES PROPERES ELECCIONS

Avui se procedirà en el ministeri de la Governació a la proclamació dels candidats oqials per a diputats provincials

EL QUEFE DEL GOVERN

Quan el comte de Romanones rebé als periodistes, aquests li parlaren del propòsit del marquès de Mochales de demanar al Govern que no tanqui les Corts sense que aquestes aprovin el projecte de llei de ferrocarrils secundaris.

Manifestà el president que el seu propòsit i el del Govern de que s'aprovi dit projecte de llei està ben clar, i que aital projecte seguirà discutint-se, afegint que d'aquesta discussió naixerà la llum i portarà a tots el convenciment de que el projecte és beneficiós al país i deu aprovar-se.

Digué després que creia que aquesta tarda seria aprovat en votació definitiva en el Senat el projecte de llei que concedeix autoritzacions al Govern.

Un periodista: Es diu que'l dilluns se tancaràn les Corts.

El comte Están mal informats aqueixos saragossanos parlamentaris, puig se equivoquen.

El periodista insistí en la reunió que ha convocat el marquès de Mochales per a que l'ajudin al peeguntar al Govern si està disposat a no tancar les Corts fins que s'aprovi el projecte de llei de ferrocarrils secundaris.

El comte de Romanones contestà llegint l'art. 32 de la Constitució relatiu a les Corts, que diu que seràn obertes i tancades pel rei, i afegí: Jo no puc afirmar una cosa ni un altra. Dic que'l meu desitj es tídre obert el Parlament, pero sobre aixó no hi ha cap política, com no la ha tingut cap Govern.

LA SOSPENSIO DE CORTS.

S'assegura que les Corts no suspendran les sessions hasta fins de la próxima setmana.

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS; LITINOIDES SERRA EL RECONSTITUENT MILLOR

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT 10 CÈNTIMS.**

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

Nova làmpara estrangera

Làmpara Nitrógen

Dispot 1/2 Watt

Gran potencia lluminica : Consum veritat : Duració sens rival
DEMANEU-LA A TOTS ELS BONS ESTABLIMENTS
D'ELECTRICITAT I A VOSTRES ELECTRICISTES

Concessionari i dipositari per a Espanya i Portugal:

Plutarc Teixidó. - Carme, 35. - Barcelona

Per a demandes, dirigir-se a la tenda de material elèctric,
CARME, n.º 35 (prop de les Rambles). - BARCELONA

Representant en aquesta provincia **JOSEP BALDRICH** Carrer Sant Elies, 2, 2.ª, 1.ª - REUS

Comerc de Ferrreteria i Quincalla

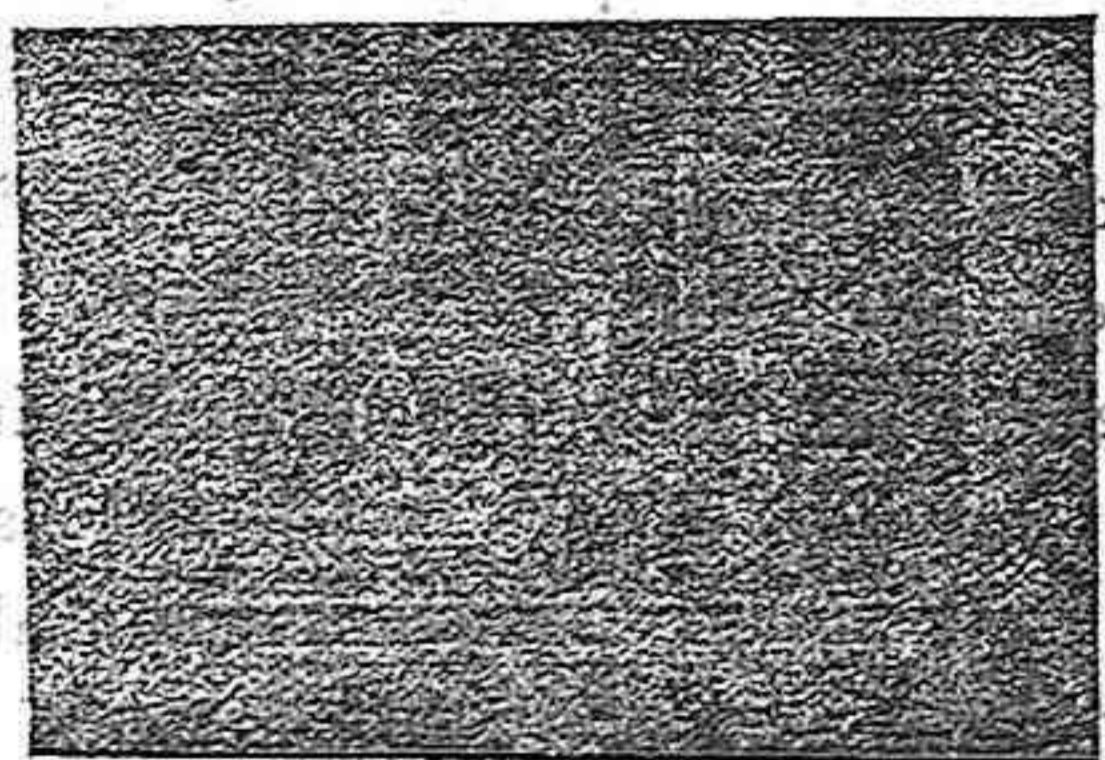
Material per a mines i obres públiques. - Especialitat en articles per a construcció d'edificis

RAMON SALVAT

ARRAVAL ALT DE JESUS, 30. - TELÉFON 220. - REUS

CUINES ECONOMIQUES

No compreu cuines sense ans fer-se càrrec de les ventatges que reuneixen les d'aquesta casa.

Totes les cuines, són assegurades i garantides de ínfim consum de combustible.

Assortit complet de tot lo concernent al ram de fusteria

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plassa de Prim REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Grans magatzems de calçat

GRAS

Carrer Major, 15 REUS

OSTRES

Se'n serveixen al

Bar SAGALA

Les Verdés de Marennes a 2 ptes. dotzena i les acreditades d'Arcachón a una

Fàbrica de Capsos de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

DISPONIBLE

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverosímils

La casa millor assortida en trajos per a nous

Portal de Jesús, 1. - REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms REUS

La Violeta

Fàbrica de gorres de Joan Rius

Galanes, 13 REUS

DISPONIBLE

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

Fargas i Bertrán s. en c.

CONTRACTISTES

Galanes, 8, 2.ª REUS

DISPONIBLE

Sabateria de Pere Roig

BARATURA i SOLIDESA
ARRAVAL STA. AGNA, 28 REUS

Esteve Massagué

COMISSIÓ-REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

LA FINURA

Esja Perfumeria més ben assortida i que ven més barato de la provincia
LLOVERA, 28 REUS

Pau Tost

SASTRE

RACONA, 16 REUS

Dr. Pere Barrufet

CONSULTA DE 3 A 5

SANT JOAN, 10, 1.ª REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESUS REUS

Taller de Fusteria

de JOSEP MARINÓ

Concepció, 12 REUS

DISPONIBLE

ILUSTRACIÓ CATALANA

EDICIÓ POPULAR

Suscripció: Un any, 15 ptes. - Mig 8 ptes. - Número ordinari, 25 cèntims
DE VENDA A TOTS LOS KIOSKOS Y PRINCIPALS LLIBRERIES

ADMINISTRACIÓ: Mallorca, 287 - BARCELONA